

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

3351 INNFORING I IDEHISTORIE

16.12.2008

Tid: 9-14

Målform: Bokmål/nynorsk

Sidetall: 3 (inkludert denne forsiden)

Merknader: *Alle studenter må besvare både oppg. 1 og oppg. 2.
Slutteksamen teller 40% av endelig karakter, og semesteroppgaven teller 60%.*

Eksamensresultatene blir offentliggjort på nettet, via Arena høgskole. I tillegg finner du eksamensresultatslister på utsiden av eksamenskontoret, men da trenger du kandidatnummeret ditt, så du bør notere dette på en lapp og legge den i lommeboka.

Avdeling for allmennvitenskaplige fag.

Nedenfor finner du to oppgaver. Begge skal besvares, slik at du til sammen besvarer tre delspørsmål.

Oppgave 1

Svar på ett av følgende tre spørsmål:

- (a) Gjør rede for hovedstrømninger i engelsk romantikk. Gå deretter spesielt inn på Wordsworths forord til *Lyrical Ballads*.
- (b) Gjør rede for hovedstrømninger i tysk romantikk. Gå deretter spesielt inn på Arthur Schopenhauer *eller* Friedrich Schlegel og kretsen rundt ham i Jena og Berlin (Novalis, Schleiermacher m.fl.).
- (c) Gjør rede for begrepet om det sublime. Gå særlig inn på Edmund Burke og Immanuel Kant.

Oppgave 2

Svar på to av følgende fem spørsmål:

- (a) Drøft følgende påstand: «Romantikken er grunnleggende reaksjonær».
- (b) Gjør rede for det bildet av mennesket og samfunnet som Jean-Jacques Rousseau tegner opp i sin traktat om opprinnelsen til ulikheten mellom menneskene (*Discourse on Inequality*). Drøft deretter hvorvidt det går en linje fra Rousseau til vårt moderne ideal om autenticitet/oppriktighet (*authenticity/sincerity*).
- (c) Drøft følgende påstand: «Romantikken tro på kunstens sentrale funksjon i menneskelivet kulminerer i Friedrich Nietzsches ungdomsverk om tragediens fødsel». Drøft deretter hvorvidt Nietzsche endrer sine oppfatninger i den senere delen av sitt forfatterskap (som inkluderer bl.a. *The Case of Wagner*).
- (d) Debattene om kunstnerisk skaping fra midten av 1700-tallet og fremover er på den ene siden sentrert rundt begreper som 'geni', 'originalitet' og 'fantasi'; og på den andre siden er de preget av en oppvurdering av folket og folkekulturen. Gjør rede for sentrale momenter i disse debattene, idet du går inn på minst tre av følgende forfattere: Edward Young, Alexander Gerard, Immanuel Kant, Charles Baudelaire, Johann Gottfried Herder, William Wordsworth.
- (e) Gjør rede for sentrale momenter i Friedrich Nietzsches skrift om moralens genealogi (*On the Genealogy of Morals*). Drøft deretter hvorvidt det er noen paralleller mellom Nietzsches perspektiv i dette skriftet og Jean-Jacques Rousseaus sivilisasjonskritikk i traktaten om opprinnelsen til ulikheten mellom menneskene.

Nedanfor finn du to oppgåver. Du skal svara på begge oppgåvene, til saman tre delspørsmål.

Oppgåve 1

Svar på eitt av følgjande tre spørsmål:

- (d) Gjer greie for hovudstraumar i engelsk romantikk. Gå deretter spesielt inn på Wordsworths forord til *Lyrical Ballads*.
- (e) Gjer greie for hovudstraumar i tysk romantikk. Gå deretter spesielt inn på Arthur Schopenhauer *eller* Friedrich Schlegel og kretsen rundt han i Jena og Berlin (Novalis, Schleiermacher m.fl.).
- (f) Gjer greie for omgrepet om det sublime. Gå særleg inn på Edmund Burke og Immanuel Kant.

Oppgåve 2

Svar på to av følgjande fem spørsmål:

- (a) Drøft følgjande påstand: «Romantikken er grunnleggjande reaksjonær».
- (b) Gjer greie for det bildet av mennesket og samfunnet som Jean-Jacques Rousseau teiknar opp i sin traktat om opphavet til ulikskapen mellom menneska (*Discourse on Inequality*). Drøft deretter om det går ei line frå Rousseau til vårt moderne ideal om autentisitet/oppriktigheit (*authenticity/sincerity*).
- (c) Drøft følgjande påstand: «Romantikkens tru på kunstens sentrale funksjon i menneskelivet kulminerer i Friedrich Nietzsches ungdomsverk om tragediens fødsel». Drøft deretter om Nietzsche endrar sine oppfatningar i den seinare delen av sitt forfattarskap (som inkluderer m.a. *The Case of Wagner*).
- (d) Debattane om kunstnarleg skaping frå midten av 1700-talet og framover er på den eine sida sentrert rundt omgrep som 'geni', 'originalitet' og 'fantasi'; og på den andre sida er dei prega av ei oppvurdering av folket og folkekulturen. Gjer greie for sentrale moment i desse debattane, idet du går inn på minst tre av følgjande forfattarar: Edward Young, Alexander Gerard, Immanuel Kant, Charles Baudelaire, Johann Gottfried Herder, William Wordsworth.
- (e) Gjer greie for sentrale moment i Friedrich Nietzsches skrift om moralens genealogi (*On the Genealogy of Morals*). Drøft deretter om det er nokre parallellar mellom Nietzsches perspektiv i dette skriftet og Jean-Jacques Rousseaus sivilisasjonskritikk i traktaten om opphavet til ulikskapen mellom menneska.